

Tio svenska jaktförfattare du måste läsa innan du dör

Den största jaktberättaren

Han började inte skriva förrän på äldre dagar, men då blev det desto mer. Sannolikt har ingen jaktskildrare blivit lika mycket läst som **Gustaf Schröder**. Ingen har heller varit lika produktiv.

TEXT & FOTO **BERNT KARLSSON**

Gustaf Schröder (1824–1912) sköt sin första hare vid tio års ålder och fick sin första bössa när han fyllt 13. Nästan hela sitt liv ägnade han sedan åt jakt, fiske och vildmarksliv så långt att han förblev ungarl tills han var 45 år.

Han blev redan i unga år en tämligen välbeställd bruksförvaltare som kunde kombinera sitt arbete med jakt i närmast obegränsad utsträckning i de vidsträckt skogarna i norra Värmland och Dalarna.

Sköt 60 björnar

Gustaf Schröder var i första hand småviltsjägare. Han jagade hare med stövare, vilket vid den här tiden var utmärkande för så kallade herremän. Älgjakt var han inte så road av men däremot björnjakt.

Han köpte så kallade björnringar, samlade folk och anställde jakt. Självt sköt han mer än 60 björnar; en slog han ihjäl med yxhammaren sedan bössan klickat.

Schröder var inte riktigt samtida med de stora björnjägarna Llewellyn Lloyd och Herman Falk; man kan säga att han efterträdde dem. När Schröder var som mest i farten var både Lloyd och Falk döda. Det hindrade dock inte att Schröder i sin ungdom besökte Falk på Risäter och även

deltog i hans jakter, men det var Schröders far som var god vän med Falk.

En kulturskatt

Även om han måste räknas till överheten hade han åtminstone ena foten bland den tidens allmogejägare. Trots att det mesta kretsar kring skogslivet och de minst sagt äventyrliga jakterna beskriver Schröder också mycket noggrant livet på bruken och landsbygden, hur folk arbetade och bodde.

Schröder uppskattade jägarskicklighet och skogsmannaskap, egenskaper som var viktiga för att kunna idka jakt under en tid då Sverige ännu inte var motoriserat. Varje jakttur innebar flera dagars färd med enkel matsäck. I övrigt fick man klara sig på vad man kunde komma över i skog och mark. Övernattningarna skedde ofta i skärmskydd bakom en värmande nying.

Älg fanns vid den här tiden egentligen

”Även om Schröder måste räknas till överheten hade han åtminstone en fot bland den tidens allmogejägare.”

bara i ödemarkstrakter som inte nåddes av jägare. Däremot var det gott om stora rovdjur och vargplågan var – i varje fall i början av Schröders jägarbana – påtaglig. Schröder beskriver en fantastisk tillgång på småvilt. Rapphönsen hade svarat på den ökade uppodlingen och spritt sig långt norrut. Inom ett och samma jaktområde (Venjan) fällde Schröder både rapphöns, ripor och orrar.

Hade mycket att skriva om

Vid 60 års ålder drog sig Schröder tillbaka, köpte en gård och slog sig ned med sin familj i Edsforss utanför Edebäck i Värmland. En egendom han dock redan efter tre år nödgades sälja på grund av dåliga affärer. I stället flyttade han till släktingar i Stockholm. Här inleddes en ny karriär.

Till skillnad från Llewellyn Lloyd blev Schröder mycket uppskattad som föredragshållare i finare kretsar, vilket förde honom i kontakt med den tidens stora kulturpersonligheter. Anders Zorn och Albert Engström uppmanade honom att börja skriva och det gjorde Schröder.

Hans första bok, *Minnen från skogarna*, kom 1888 och blev väldigt väl mottagen. Med sin otroliga energi producerade Schröder sedan i stort sett en bok per år. Sammanlagt blev det 28 utgåvor. ««

FOTO: SCHRÖDER-SÄLLSKAPET

Gustaf Schröder var en produktiv och mycket läst författare.

ATT LÄSA

av Gustaf Schröder:

- *Minnen från skogarna* (1888).
- *Jaktminnen från skog, fjäll och sjö* (1890).
- *Mellan Kölen och Siljan* (1902).

TIO I TOPP

1. **Gustaf Schröder**
Minnen från skogarna, Jaktminnen från skog, fjäll och sjö, Mellan Kölen och Siljan.
2. **Harry Macfie**
Wasawasa, Lägereldar längesen.
3. **Sven Rosendahl**
Jakten går i bergen, Dianas bågare, Från himmelens fåglar ...
4. **Björn von Rosen**
Gröna kammarn, Ekot av ett horn.
5. **Gösta Skogsman**
Jägarlif i Norrbotten.
6. **Albert Eklundh**
Kring en gård, En jägares bokslut.
7. **Edor Burman**
Varg i fjällen, Levande vildmark.
8. **Göran Bengtsson**
Jaktens själ, Vingslag och bakspår, När stjärnor faller.
9. **Bruno Liljefors**
Det vildas rike.
10. **Jard Emil Frykberg**
Jägarminnen från fjäll, skog och sjö.

TYCK TILL!

Vilka jaktförfattare tycker du bäst om? #jaktlitteratur

HITTA GAMLA BÖCKER!

Letar du efter gamla böcker men har långt till närmaste antikvariat? Prova då www.antikvariat.net och www.bokborsen.se

Gustaf Schröder-sällskapet
www.gustafschroder.se